

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Eva Marie Hellstrand

Remissyttrande
Straffrättsliga åtgärder mot terrorismresor
SOU 2015:63
Delbetänkande av utredningen om genomförande av vissa
straffrättsliga åtaganden för att förhindra och bekämpa terrorism

Sammanfattning

Journalistförbundet är kritiskt till frånvaron av en proportionalitetsavvägning mellan å ena sidan intresset för skyddet av den personliga integriteten och å andra sidan intresset av att förebygga terrorism, i detta fall genom resor, finansiering av resor och utbildning i terrorism.

Vi saknar också en analys av att såväl begreppet terrorism som vilka grupper eller enskilda som anses vara terrorister eller som stöder deras verksamhet. De begreppen förändras snabbt över tid.

Utan denna problemformulering kan den nya lagstiftningen missbrukas.

Utveckling av Journalistförbundets yttrande

De tvångsmedel utredningen vill ska utvidgas innebär omfattande ingrepp i enskilda personers privatliv.

Journalistförbundet delar utredningens uppfattning att terrorism så långt som möjligt ska förebyggas och att terroristverksamhet är ett allvarligt hot mot demokratin.

Samtidigt får inte arbetet mot terrorism innebära att åtgärderna i sig kränker demokratiska rättigheter som att kunna resa fritt, ha sin korrespondens fredad från utomståendes insyn, och kunna meddela sig i den digitala världen.

Dessa rättigheter ska ställas mot behovet att förebygga terrorism. Om det samhälleliga intresset för att förebygga terrorism då väger tyngre, då får medborgarna tåla inskränkningar i sina enskilda rättigheter.

Men hur den avvägningen görs, måste analyseras och förklaras. Detta saknas i utredningen. Om lagstiftaren vill införa så allvarliga tvångsmedel måste det i vart fall redovisas hur ett missbruk av dessa åtgärder ska kunna stoppas och lagföras. Det är särskilt viktigt med tanke på att vad som anses som terrorism eller terrorister inte är ett statiskt begrepp. Det förändras i takt med de hot som riktas mot samhället.

Journalistförbundet uppfattar utredningen som ensidig där Säkerhetspolisens behov, uppgifter och upplysningar godtas som en sanning. Det är måhända korrekt, men motiverar det en lagändring? Finns det andra sätt att möta terrorism och understödjande av terrorism? Det framgår inte av utredningen.

Ett så långtgående förslag som utredningen lägger fram måste - som all lagstiftning - genomsyras av rättssäkerhet, transparens och förutsägbarhet. Som förslaget nu ser ut präglas det istället av alltför stort godtycke.

Med vänlig hälsning
SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET



Jonas Nordling
Förbundsordförande

Pär Trehörning
Jurist och ombudsman

